

- 2.Брызгалин А.В. Система налогов и сборов: установление, введение и отмена налогов // Финансовое право: учебник / отв. ред. М.В. Карасева. М.: Юристъ, 2008. – 620 с.
- 3.Налоги и налогообложение / под ред. Д.Г. Черника. М.: МЦ-ФЭР, 2011. – 367 с.
- 4.Соскін О. І. Трансформація податкової системи в контексті формування сучасної економічної моделі України [Електронний ресурс] / О. І. Соскін // Економічний часопис-XXI. – 2010. – № 3-4. – С. 7-14. – Режим доступу: <http://soskin.info/news/2997.html>.
- 5.Грановська І. В. Проблеми та зміни в Податковому кодексі України / І. В. Грановська // Молодий вчений. – 2016. – № 3 (30). – С. 61-63.

Наталія Руда

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: кан. екон. наук, доцент Ткачик Ф.П.

ПРОБЛЕМИ СПРАВЛЯННЯ ПДВ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Світова практика показує, що податок на додану вартість забезпечує від 12 до 30% державних доходів, а в Україні цей показник коливається на рівні 35-45%. Тому в нашій державі ПДВ має важливу фіскальну функцію і формує постійну базу наповнення Державного бюджету. Податкова система, яка побудована на базі ПДВ забезпечує стабільні податкові надходження до бюджету і незначною мірою залежить від економічної кон'юнктури. Цей непрямий податок характеризується абсолютною об'єктивністю та універсальністю, тому актуальність його ефективного адміністрування знаходиться на високому рівні, особливо важливо моніторити та вирішувати проблеми функціонування ПДВ в Україні.

Проблеми функціонування та реформування ПДВ в Україні відображені у наукових працях таких провідних фахівців як З. Варналій, О. Данілов, Ю. Іванов, В. Кміть, А. Крисоватий, І. Луніна, Н. Малиш, В. Мельник, В. Опарін, В. Федосов та ін. Проте, незважаючи на данні дослідження, ряд проблемних аспектів оподаткування доданої вартості потребують подальших глибоких і системних досліджень.

Слід звернути увагу, що варіант обчислення ПДВ, який застосовується в Україні, допускає оподаткування перенесеної вартості, а також подвійне оподаткування. Це зумовлено тим, що ставки ПДВ установлюються на оподаткований оборот, який включає вартість матеріальних витрат (перенесену вартість), а також попередньо включені у вартість товарів (робіт, послуг) податки. Практика оподаткування доданої вартості в Україні свідчить про досить напружену ситуацію в даному сегменті податкових відносин, адже ефективна ставка ПДВ набагато менше номінальної, що зумовлено недосконалістю сучасного механізму розрахунку податкових зобов'язань, наявністю численних і не завжди економічно обгрунтованих пільг. Особливо гострими та постійними проблемами є своєчасне відшкодування ПДВ, а особливо для експортно-орієнтованих виробників, наявність можливостей використання ПДВ для приховування реальних доходів.

Проблематика справляння ПДВ в Україні певною мірою спричинена труднощами в сфері відшкодування ПДВ, слід констатувати про масові зловживання при нарахуванні та звільненні від сплати, а також про декламацію фінансових інтересів певних господарюючих суб'єктів. У Податковому кодексі міститься процедура автоматичного відшкодування податку на додану вартість та критерії відбору компаній для його отримання. Для підприємств — платників податків з позитивною податковою історією передбачено, що після подання декларації протягом 20 днів проводиться камеральна перевірка і на її підставі приймається рішення про виплату [1]. Для вирішення даної проблеми необхідно створити дієвий механізм попередження незаконного повернення цього податку, адже застосування незаконних схем відшкодування ПДВ при здійсненні експортних операцій породжує проблему виведення капіталу з економіки країни.

Дослідивши недоліки функціонування ПДВ вважаємо за необхідність запропонувати напрями вдосконалення процедур його справляння [2]:

- 1) при визначені доданої вартості потрібно зменшувати виручку на суму всіх матеріальних витрат, включаючи амортизаційні витрати;
- 2) спростити механізм справляння податку на додану вартість, а саме – виключити з бази оподаткування інші податки і збори та обов'язкові платежі;
- 3) посилити контроль за здійсненням відшкодування ПДВ з бюджету;
- 4) обмежити перелік пільг, залишити тільки пільги, що стосуються предметів першої необхідності;
- 5) змінити механізм справляння ПДВ щодо підприємств торгівлі та посередницької діяльності.

Встановити, що об'єктом оподаткування у вказаних підприємствах виступає валовий дохід, який визначається як різниця між ціною реалізації та ціною придбання. Це дасть можливість не застосовувати до підприємств торгівлі та посередницької діяльності механізм відшкодування податку на додану вартість.

Таким чином, концептуальними напрямками вдосконалення механізму стягнення ПДВ є наступні: подальше вдосконалення законодавства та остаточна його адаптація до вимог ЄС; ліквідація неефективних пільг; запровадження диференційованих ставок; забезпечення своєчасного відшкодування; вдосконалення процесів адміністрування ПДВ.

Література:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. №2755-17 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Боровик П. М. Сучасні проблеми вітчизняного механізму справляння податку на додану вартість [Електронний ресурс] / П. М. Боровик, А. К. Очеретня, О. О. Руденький // Глобальні та національні проблеми економіки №12. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://global-national.in.ua/archive/12-2016/90.pdf>

Леся Сава

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: викладач Титор В. Й.

ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЇХ ВЧИНЕННЯ

На сьогоднішній день в Україні порушення митних правил є різновидом адміністративного правопорушення. Так, митні правопорушення, як й інші порушення, характеризуються такими ознаками, як суспільна небезпечність, заподіяння шкоди, винність та караність. Суспільна небезпека проявляється у тому, що порушеннями митних правил створюється загроза митній справі. У результаті такого правопорушення порушується порядок переміщення товарів, транспортних засобів через митний кордон України. До ознак правопорушення також належить те, що вони завдають шкоди, а особи, які їх скоїли, підлягають покаранню. Усі види порушень митного законодавства передбаченні Митним кодексом України, зокрема главою 68, яка й має однойменну назву – види порушень митних правил та відповідальність за такі правопорушення.

Вона передбачає:

- Порушення режиму зони митного контролю(ст. 468),
- Неправомірні операції з товарами, митне оформлення яких не закінчено, або з товарами, що перебувають на тимчасовому зберіганні під митним контролем(ст. 469),
- Недоставляння товарів, транспортних засобів комерційного призначення та документів до органу доходів і зборів призначення, видача їх без дозволу органу доходів і зборів або втрата(ст.. 470),
- Порушення порядку проходження митного контролю в зонах (коридорах) спрощеного митного контролю(ст.. 471),